

7/7957

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.14.0.BHİ.0.00.00.00 - 639 / 119
Konu : Yazılı Soru Önergesi

17.08.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-71931 sayılı yazı.

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK'ın, "Bakanlığa bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlara hizmet sağlayan taşıeron firmalara ve taşıeron firma çalışanlarının sorunlarına" ilişkin olarak tarafıma yönelttiği (7/7957) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu Bilgi İçin İrtibat: Erol Üstünel - Şube Müdürü

2151.Cadde No: 154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon : 312 201 60 94

Faks : 312 219 67 38

e-posta : erolus@sanayi.gov.tr

Elektronik Ağ : www.sanayi.gov.tr

Evrak bilgisine www.sanayi.gov.tr adresindeki e-hizmetler bölümünden, "MGMLPMA1CE6" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Bakanlığınız teşkilatları ile bağlı, ilgili veya ilişkili kurum ve kuruluşlarda kamuoyunda taşeron işçiliği olarak bilinen ve alt yüklenicilerden hizmet satın alımına yönelik uygulamanın AKP Hükümetleri döneminde giderek yaygınlaştığı bilinmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarına hizmet sağlayan taşeron firmaların, bulundukları yörelerde genellikle iktidara yakınlığıyla bilinen firmalardan oluştukları, çalıştıracakları personeli genellikle o yöredeki iktidar partisi il yada ilçe yönetiminin belirlediği, çalıştırdıkları personelin özlük ve sosyal haklarını zamanında vermedikleri, birçoğunun da belirli bir süre hizmet sağladıktan sonra isim değiştirdiği ya da battığı gerekçeleriyle birçok çalışanın ücretlerini ödemediği kayboldukları vb. gibi iddialarla ilgili olarak;

SORU 1- Halen Bakanlığınız teşkilatları ile bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlar bünyesinde hizmet alımı yapılan taşeron firmaların sayısı ne kadardır?

CEVAP 1- Konuyu özetlemek gerekirse, Bakanlığımız Merkez ve Ek Hizmet Binaları ile Taşra Teşkilatı İl Müdürlüklerimizde temizlik, güvenlik ve araç kiralama hizmetlerinin yürütülebilmesi için hizmet alımı yoluyla 5 adet taşeron firma ile sözleşme yapılmıştır. **KOSGEB**'in hizmet alımı yaptığı taşeron firma sayısı 40'dır. **TPE** tarafından halen, Teknik Hizmet, Temizlik ve Kat Hizmeti, Güvenlik Hizmeti ve Çağrı Merkezi İşletim Hizmeti işleri için 4 firma ile çalışılmaktadır. **Şeker Kurumu** bünyesinde personel çalıştırmaya dayalı hizmet alımı yapılan yüklenici firma sayısı 3'tür. **TÜBİTAK**'ta kurum bünyesinde hizmet alımı yapılan taşeron firmaların sayısı 22'dir. **TÜBİTAK** Başkanlığı taşeron firmalardan temizlik, özel güvenlik, yemek ve kiralık araç hizmeti almaktadır. **TÜBA**'da "Akademide Personel Çalıştırılmasına Dayalı İşçilik Hizmet Alımı" ve "Özel Güvenlik Hizmet Alımı" işleri için 2 taşeron firması ile çalışılmaktadır. Benzer şekilde, **Türk Standartları Enstitüsü (TSE)**'nde temizlik, kat hizmeti, bahçe bakım hizmeti, güvenlik hizmeti, araç kiralama hizmeti ve yemek hizmeti için 4 firmadan hizmet temin edilmektedir.

SORU 2- Bu firmalarda taşeron işçisi olarak çalıştırılan personel sayısı ne kadardır?

CEVAP 2- Bakanlığımızdaki (merkez ve taşra) toplam şirket personeli sayısı 2012 yılı itibarıyla 225 kişidir. Bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlarımız bünyesinde çalıştırılan bahse konu personel sayıları ise şöyledir: **KOSGEB**'te 643 kişi, **TPE**'de 88 kişi, **Şeker Kurumu**'nda 15 kişi, **TÜBİTAK**'ta 680 kişi, **TÜBA**'da 38 kişi ve **TSE**'de 277 kişi.

SORU 3- Bunların ne kadarı 2002-2012 döneminde çalışmaya başlamışlardır?

CEVAP 3- Bakanlığımız Merkez ve Ek Hizmet Binalarındaki *temizlik hizmetlerinde çalıştırılan işçi sayısı* 2002-2012 yıllarında ihtiyaca göre yıllar itibarıyla değişiklik arz ederek 94 kişiye kadar ulaşmıştır. Taşra teşkilatı il müdürlüklerimizdeki *temizlik hizmet alımı* ise ilk defa 01/06/2011 tarihinde sözleşmeye bağlı olarak 56 İl Müdürlüğünde 75 Kişi ile başlatılmış olup, 01/08/2012 tarihi itibarıyla 80 İl Müdürlüğünde 99 kişi ile devam ettirilmektedir. Öte yandan, Bakanlığımız *güvenlik hizmet alımı* ilk defa yıllara sari hizmet alımı şeklinde 01/01/2012 tarihi itibarıyla 20 kişi olarak başlatılmıştır. Bu arada, resmi hizmetlerin

yürütülebilmesi amacıyla kiralanan araçlardan 12'si *ilk defa sürücülü olarak kiralanmak suretiyle* 01/01/2012 tarihi itibarıyla çalışmaya başlatılmıştır.

Bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlarımızdaki durum ise şöyledir:

KOSGEB'te hizmet alımları İş Kanunu çerçevesinde yıllık olarak yapılmakta olup, ihaleyi kazanan yüklenici firmanın emrinde çalışan personelin çalışma süreleri sözleşme süresiyle sınırlıdır. Bu çerçevede, **KOSGEB**'in yukarıda Cevap 2'de yer alan sayıdaki personeli; ilgili hizmet alımı sözleşmesi kapsamında 01/01/2012 tarihinde çalışmaya başlamıştır. **TPE**'de hizmet alımı kapsamında çalışan personelden 73'ü 2002-2012 döneminde işe başlarken **Şeker Kurumunda** söz konusu personelin tamamı, Kurum hizmet birimlerinin teşekkül ettiği 2004 yılından itibaren göreve başlamıştır. **TÜBİTAK**'da ise bu dönemde çalışmaya başlayan taşeron işçi sayısı 490'dır. **TSE**'de 2002-2012 yılları arasında çalışmaya başlayan taşeron işçi sayıları ise yıllara göre şu şekildedir: 2005 (115 kişi), 2006 (108 kişi), 2007 (183 kişi), 2008 (195 kişi), 2009 (195 kişi), 2010 (211 kişi), 2011 (217 kişi) ve 2012 (277 kişi).

SORU 4- 2002-2012 döneminde sözleşme hükümlerini yerine getirmediği için Bakanlığınızca sözleşmeleri iptal edilen firma sayılarının yıllara göre değişimi nasıl olmuştur?

CEVAP 4- Söz konusu tarihler arasında sözleşme hükümlerini yerine getirmediği için Bakanlığınızca sözleşmeleri iptal edilen firma bulunmamaktadır. Aynı durum **TPE**, **Şeker Kurumu** ve **TÜBA** için de geçerlidir.

KOSGEB'de ise bahse konu firma sayısı 1'dir. Konu mahkemeye intikal etmiş ve İdare Mahkemesinin kararı Kurum lehine sonuçlanmış olup, süreç devam etmektedir. Benzer şekilde **TÜBİTAK**'ta sözleşmesi iptal edilen taşeron firma sayısı 1, **TSE**'de ise 2'dir.

SORU 5- Bakanlığınız teşkilatları ile bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlarca taşeron firmalarda çalıştırılan personelin ne kadarı Üniversite mezunudur?

CEVAP 5- Bakanlığımız Merkez ve Ek Hizmet Binaları ile Taşra Teşkilatı İl Müdürlüklerinde taşeron firmalarda çalışan personel içerisinde Üniversite mezunu bulunmamaktadır. Aynı durum **Şeker Kurumu** için de geçerlidir.

Bununla beraber, üniversite mezunu işçi sayısı **KOSGEB**'de 262, **TPE**'de 10, **TÜBİTAK**'ta 31, **TÜBA**'da 10, **TSE**'de ise 14 kişidir.

SORU 6- İlköğretim, Ortaöğretim ve Yükseköğretim kurumları mezunu taşeron işçilerinin Bakanlığınıza olan aylık ya da yıllık ortalama birim maliyetleri ne kadardır? Bu maliyetlerin ne kadarı net olarak çalışanların eline geçmektedir?

CEVAP 6- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatlarında görev yapan bahse konu personelin kişi başı aylık ortalama maliyetleri (*brüt yaklaşık maliyet*) 1.319,91TL ile 1.563,34TL arasında değişmektedir.

KOSGEB'de ise ilk ve ortaöğretim mezunu taşeron firma elemanlarının birim maliyeti yaklaşık olarak brüt 1.550 TL olup, çalışanın eline net 1.050 TL geçmektedir. Benzer şekilde

KOSGEB'te görev yapan yükseköğretim mezunu bir firma elemanının birim maliyeti yaklaşık olarak brüt 2.226 TL'dir (*çalışanın eline net 1.600 TL geçmekte*). Öte yandan **Türk Patent Enstitüsünde** ise kişi başına aylık maliyet 1.507,13 TL ile 3.040 TL arasında değişirken, çalışanların eline geçen aylık net ücretler de asgari 935,05 TL, azami 1.668,27 TL olarak değişmektedir. Diğer taraftan, **Şeker Kurumu**'ndaki işçilerin bir adedinin, son bir yıl itibarıyla aylık maliyet ortalaması 1.547,04 TL'dir. Burada tek bir işçinin vergi ve sigortalar düşüldükten sonra net olarak eline geçen aylık ücret ortalaması ise 1.058,06 TL'dir. Bu arada, **TÜBİTAK**'ta da taşeron firmalarda çalışan işçilerin ücretleri; firmalara ve görevlerine göre değişiklik göstermektedir. Burada kişi başına aylık ortalama maliyetler asgari 1.628,49 TL (*kiralık araç hizmetleri*) ve azami 2.100,35 TL (*yemek hizmetleri*) olup çalışanın eline geçen aylık net ücretler de asgari 988,64 TL (*temizlik hizmetleri*) ile azami 1.323,77 TL (*yemek hizmetleri*) arasında değişmektedir.

Öte yandan **TÜBA**'da ilköğretim mezunu bir işçinin ortalama aylık birim maliyeti 1.274,32 TL (*ortalama aylık net ücret 750,85 TL*), lise mezununun ortalama aylık birim maliyeti 1.947,97 TL (*ortalama aylık net ücret 1.147,78 TL*) ve üniversite mezununun ortalama aylık birim maliyeti ise 2.670,53 TL (*ortalama aylık net ücret 1.573,53 TL*)'tür. Bu Kurumdaki özel güvenlik personelinin ortalama aylık birim maliyeti ise 1.741,17 TL (*ortalama aylık net ücret 884,13 TL*)'dir. Son olarak, **TSE**'de 2011 yılı itibarıyla çalışan firma personelinin aylık ücretleri temizlik hizmetlerinde 796,50 TL, güvenlik hizmetlerinde ise 1.632,51 TL'dir.

SORU 7- Çoğu taşeron firmalarda üniversite mezunu personelin de asgari ücretle çalıştırıldığı iddiaları doğru mudur?

SORU 8- Doğru ise, AKP Hükümetleri döneminde ucuz istihdam yaratılmasına yönelik olarak başvuru bu uygulamanın düzeltilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 7 – 8- Hizmet alımı kapsamında asgari ücretle çalışan üniversite mezunu yalnızca **Türk Patent Enstitüsünde** bulunmakta olup bunun sayısı da 1 kişi ile sınırlıdır.

SORU 9- Bakanlığınız teşkilatları ile bağlı, ilgili veya ilişkili kurum veya kuruluşlarca taşeron firmalarda çalıştırılan personelin özlük ve sosyal haklarının iyileştirilmesine yönelik olarak yürütülen bir çalışmanız var mıdır?

SORU 10- Varsa çalışmanın içeriği ve uygulama planı nasıldır? Yoksa bu konuda gerekli düzenlemeler yapılabilir mi?

CEVAP 9 – 10-Taşeron firmalarda çalıştırılan personelin özlük ve sosyal haklarının iyileştirilmesine yönelik olarak yürütülen farklı bir çalışmamız bulunmamaktadır. Ancak, "*Asgari Ücret Tespit Komisyonu*"nun belirlemiş olduğu Brüt Asgari Ücrete, yemek, yol ve giyim bedeli ilave edilerek yaklaşık maliyetler oluşturulmakta, asgari ücret dışındaki unsurlarda Genel Bütçe imkânları ölçüsünde iyileştirmeler yapılarak maaş bordrolarına yansıtılmaları sağlanmaktadır. Bazı durumlarda da taşeron firmalarda çalışanların özlük ve sosyal hakları ile ilgili olarak, yapılan ihalenin kendine özgü şartları etkin olabilmektedir.